

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 163 (3027) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 július 22

Rosztov ostroma a szovjet ellenállás összeomlását jelenti

Sztalingrád és Astrahán között építik a vörösek az új védelmi vonalat. Vorosilov védi a Kaukázust. Ghandi hamarosan megkezdi angolelles mozgalmat

Tunisból jelentik (MTI.) Az Interinf jelenti: A kairói brit hatóságok azt követelték Faruk királytól, hogy ha az angolok kiűrik a Nilus deltáját, a király is hagyja el Egyiptomot. A király ezt a követelést a leghatározottabban elutasította. Az angolok erre ugyanezt a követelést támasztották az egyiptomi kormánnyal szemben, azzal a megokolással, hogy ha a tengelycsapatok megszállják Egyiptomot, akkor Szudánban vagy Délafrikában a görög, jugoszláv, lengyel, stb. országok mintájára megalakítják a „Szabad Egyiptom” kormányát. A miniszterelnök a követelésre azt válaszolta, hogy ebben a kérdésben csak a parlament dönthet. A parlament több óráhosszat tartó izgalmas vita után egyhanguan elutasította a britek követelését.

Megszigorították a törökök a szovjet-török határ ellenőrzését

Istanbulból jelentik (MTI.) A Stefani Iroda jelent: Nem hivatalos értesülés szerint a feketetengeri szovjet hajóhad egyrésze török kikötőkben szándékosan menedéket keresni. A szovjet hajóhadakat valószínűen a Márvány tenger egyik kikötőjében internálják.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ankarai jelentés szerint a török-orosz határon megszigorították török részről a határ ellenőrzését, mivel arra számítanak, hogy a közeljövőben a szovjet katonák nagyobb számban kísérlék meg a török-határ átlépését.

A Szovjet légi offenzíva megindítását kéri az angolszászoktól

Bernből jelentik (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Newyorki jelentés szerint azokkal a sürgős követelésekkel kapcsolatban, amelyeket a Szovjet intézett az Egyesült Államokhoz és Angliához egy nagyarányú légi offenzíva megindítása érdekében, az Egyesült

Államok illetékes köreiben megjegyzik, hogy a kívánt légi offenzíva megindításához 150 új repülőtér felállítása lenne szükséges, azonfelül az Egyesült Államok repülőgépállományának a nagyrészét Anglia számára kellene átengedje.

Súlyos veszteség érte az amerikai hajózást

Amszterdamból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint a washingtoni háborús hajózási intézménynek központi szerve közölte, hogy a háború kitörése óta az elmúlt héten érte a legnagyobb veszteség az Egyesült Államok hajózását. A közlés megemlékezik arról is, hogy ezen a héten

sokkal több hajót súlyosítottak el, mint amennyi épülőben van.

Vichyből jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: A washingtoni tengerészetiügyi minisztérium közlése szerint az Egyesült Államok haditengerészetének vesztesége a háború kezdete óta 4801 halott, 3218 sebesült, 36.124 eltűnt. — Ezenfelül 1022 tengerésziszt és tengerész fogságba esett.

Roosevelt a főparancsnok — Leahy a vezérkari főnök

Washingtonból jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: Roosevelt elnök a keddi sajtóértekezleten közölte, hogy Leahy tengernagy ismét tényleges szolgálatba lépett. A tengernagyot az elnök vezérkarának főnökévé nevezték ki, míg az

elnök a jövőben a haderő főparancsnoki tisztjét látja el. Leahy most 67 éves és tengernagy harragál 1939-ben ment nyugdíjba, miután a tengeri hadműveletek osztályának főnöke volt. — Mint vezérkari főnök azonnal átveszi

új hivatalát. Az elnök nem volt hajlandó részletesen válaszolni az újságíróknak azokra a kérdéseire, hogy mik lesznek Leahy teendői az új beosztásában? Mindössze annyit mondott, hogy a főparancsnok vezérkari főnöke lesz.

„Legjobb fegyvert a világ legjobb katonájának kezébe!”

Berlinből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A *Völkischer Beobachter* „mindig új fegyverek” cím alatt arról számol be, hogy a Bloch-Voss művek új repülőgépe elkészült. A

Vorosilov a kaukázusi védőcsapatok parancsnoka

Stockholmból jelentik (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A moszkvai rádió sezdán délelőtt bejelentette, hogy a Kaukázust védő szovjet csapatok parancsnokságával Vorosilov tábornagyot bízták meg. Védelmi vonalat építenek Sztalingrád és Astrahán között.

Az Új Nemzedék írja: Berlini jelentés szerint a Don medence déli részén

lap közli az új BV 136 mintájú gép fényképét is. A lap megállapítja, hogy a Führernek azt a kívánságát, hogy „a legjobb fegyvert a világ legjobb katonájának kezébe” a német fegyverkezési ipar fáradhatatlanul teljesíti. A tervező mérnökök és szakmunkások versenyeznek abban, hogy az új fegyvereket minél tökéletesebbé és eredményesebbé tegyék.

Saját rombolójukat is bombázták a brit repülők

Amszterdamból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A légi hadműveletekről szóló alsóházi vitában Sir Archibald Sothy konzervatív képviselő szóvártette, hogy a Scharnhorst és Gneisenau német csatahajók ellen intézett támadásnál, a brit repülőgépek egy brit rombolót bombáztak. Churchill azzal az utalással erősítette meg a képviselő kijelentését, hogy ilyen eset a világon mindenütt előfordulhat.

Rosztov és az ettől északra levő iparvidéken változatlan hevesességgel folyik a harc. A német légi erők a legnagyobb eréllyel avatkozott bele ebbe a küzdelmekbe Rosztovban fontos berendezéseket lángba borítottak, a városból délre pedig vasuti berendezéseket támadták és bombákkal felgyújtottak 15 vonatot.

Rosztov körül megtört a szovjet ellenállás

Az Esti Ujság írja: A ma reggeli berlini lapok teljesen a rosztovi nagyarányú támadás hatása alatt vannak. Valamennyi tudósítás megállapítja, hogy Rosztovnak harctérréválása világosan mutatja, hogy a bolsevisták ellenállása megtört. Rámutatnak arra, hogy a röviddel ezelőtt Charkovból indult támadás 500 kilométerrel haladt előre és ma már síkságon mozog, ami

nagyon megkönnyíti a támadók munkáját.

A Pest írja: Ankaraba érkezett jelentés szerint Kubišev a szovjet ideglenes fővárosa és Moszkva rendkívül nagy élmiszervehiányban szenved — Moszkvából emiatt a legutóbbi 3 hónapban több mint egymillió embert elköltöztettek.

Nem sikerült a brit repülők támadása

Berlinből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda értesülése szerint kedden német harci repülők fegyveres felderítést végeztek a brit partvidék és a brit tengerrész fölött. A felderítés eredményes volt. Könnyű német repülők meglepő támadásokkal natás szan bombázták Wight sziget rádióberendezéseit. Kedden egyes brit repülőgépek megpróbáltak berepülni a megszállt nyugati terület fölé Nagyrszűket még meelőtt elérték volna a partot,

a német vadászok harcra és visszatarodásra kényszerítették. Csak kevés brit gépnek sikerült bejutni Nyugat-Franciaország fölé, anélkül azonban, hogy tervezett támadásukat végrehajthatták volna. Eddigi jelentések szerint 3 brit repülőgépet lelőtek.

Stockholmból jelentik (MTI.) A Német Távirati jelenti: Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma közölte, hogy egy kisebb amerikai hajót

Amerika keleti partjain tengeraltjárók megtorpedóztak.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit tengernagyi hivatal közölte, hogy a csatornán lezajlott ütközetben egy brit motoros ágyúszázad kigyúlit és elveeztetnek tekinthető.

Washingtonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A tengerészeti minisztérium közölte, hogy egy közepes tonna-tartalmu amerikai teherhajót a Mexikói öbölben megtorpedóztak. Az életbeummaradtakat partrattették.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Rio de Janeiróból jelentik, hogy a tengely tengeraltjáróit a brazil partok magasságában elcsúszították egy brit és egy angol szolgálatban álló norvég kereskedelmi hajót.

Washingtonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Egy ellenséges tengeraltjáró az amerikai partoktól 650 mérföldnyire ágyúval lőtt egy kisebb angol teherhajóra. A teherhajó megmenekült matrózait az Egyesült Államokban tették partra.

Churchill vezeti a második arcvonal tárgyalásait

Londonból jelentik: (NST) Kedden olyan hírek terjedtek el az alsóházban, hogy Angliában rövidesen általános választások lesznek. Több képviselőnek arravonatkozó kérdésére, hogy tett-e ilyen előterjesztést a királynak, Churchill azt válaszolta, hogy rendkívül szokatlan lenne, ha nyilatkozatot adna ilyen kérdésben. Churchill feleletéből beavatott londoni körökben ar-

ra számítanak, hogy az általános választások kérdését megfontolás tárgyává teszik.

Stockholmba érkezett londoni jelentés szerint Churchill vette át a vezetését annak a bizottságnak, amely az angolszász államok második arcvonal létesítésére irányuló terveiről tanácskozik.

Japán eddig haderejének csak 10 százalékát használta fel

Sanghaiból jelentik (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A japán hadsereg szóvivője hírlapírók előtt kijelentette, hogy bár Japán a keletázsiai háború első hó-

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol híroroda jelentése szerint a kana-

Betegek

többnyire székrekedésben le szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMO!**

napjaiban nagy győzelmeket aratott, a japán birodalom még sem fejtette ki egész katonai erejét, hanem annak csak körülbelül 10 százalékát foglalkoztatta a harcokban. A kínai kérdést könnyen lehetne rendezni, ha Csangaisék japánellenes politikáját megváltoztatná.

Roosevelt megbízottat küldött Csungkingba

Sanghaiból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Csungkingi jelentés szerint Curienek, Roosevelt külön megbízottjának Csungkingba érkezése nagy érdeklődést keltett ottani politikai körökben. Érkezése után kedden találkozott először Csangaisékkal, akiknek átadta Roosevelt levelét.

Hatalmas tüzet okoztak a német repülőök egy egyptomi brit repülőtéren

Berlinből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Illetékes katonai hely közli: A július 21-re virradó éjszaka a német repülőök eredményesen támadták Egyiptomban Alam el Mireibet brit repülőterét. A bombák a repülőterészaki és déli részén hatalmas tüzvészeket okoztak. A Német Távirati Iroda katonai helyről nyert értesülése szerint német zuhanóbombázó gépek az elemeini arcvonalon eddigi jelentések szerint három nap alatt 30 brit páncélkocsit pusztítottak el.

Változatlan marad a buza és a rozs ára

A Hivatalos Lap ceütörtöki száma közli a mezőgazdasági termények új árait. A kenyérmagvakról, hír szerint úgy intézkedtek, hogy a buza és a rozs ára változatlan marad, az árpa a tavalyi legmagasabb feladóállomási ára, vagyis 24 pengő 50 fillér országosan, mint egységes ár szerepel ezután. Ugyanígy a zab új egységes ára 27 pengő lesz.

A hab és lencse termelői árát emelték, anélkül azonban, hogy a fogyasztói árát megváltoztatták volna, amit úgy értek el, hogy a kereskedő hasznát csökkentették. A tej termelői árát literenként 10 fillérrel emelték, a kenyér árát pedig kilogrammonként 4 fillérrel leszállították.

Biztosítva van Nagyvárad zsirellátása

— A Közélelmezési Hivatal hírei —

Nagyvárad. Saját tud. Mint a közlelmezési hivatal vezetője, dr. Dobay aljegyző közli. Nagyvárad zsirellátása a forgalomba hozott híreztelésekkel ellentétben, teljesen biztosítva van július hónapra. A mézárásoknál elegendő zsir áll rendelkezésre s ezenkívül útban van városunk felé egy vagon új zsiresszállítmány, amelyből e hónapban csak 3000 kilogrammra lesz szükség az ellátás biztosítására, míg a fennmaradó mennyiség az augusztus havi ellátás céljait fogja szolgálni. Itt említjük meg, hogy a cu-

korigénylés határideje lejárt. A közlelmezési hivatal most kezdi meg a pótkenyérjegyek felülvizsgálását, ami igen nagy munka lesz, mert nem kevesebb, mint 25 ezer személy pótkenyérjegyének felülvizsgálásáról van szó. Közli még a közlelmezési hivatal, hogy talp elegendő mennyiségben van. Továbbá, hogy holnap ül össze Gyapai helyettes polgármester elnöklété alatt a textilbizottság, amely a munkásöltönyök kiosztása kérdésében dönt.

Ma délután temették el a püspök-fürdő szerencsét enség áldozatát

Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, az elmúlt napokban végzetes szerencsétlenség történt a közeli Püspök-fürdőben. Anderkó Árpád villanyszerelőt sújtotta agyon az áram. A szerencsétlenség ügyében megindított vizsgálatok során a holttest felboncolását is elrendelték, amj tegnap meg is történt. Dr. Beöthy Korra² professzor

törvényszéki orvosszakértő a boncolás után odanyilatkozott, hogy annak eredményét csak a vizsgálat teljes befejezése után hozhatják nyilvánosságra. Itt írjuk meg egyébként azt, hogy a szerencsétlenség áldozatát ma délután 6 órakor helyezik örök nyugalomra.

Három ember viharzó szere mi élete

Lángok

Fő-zerepben: Mezey Mária, Jávor Pál, Kiss Ferenc.

az Apolló Filmszínházban

Belvárosi mozgóban

Csak 2 napig

16 éven felülieknek

GAZDÁTLAN SZIV

Egy leány győzelme a bűn felett!

Hunyadi Sándor zenés vígjátéka a CASINOBAN

Lovagias ügy

Főszerepben: Perczel Zita, Rádai Imre, Mály Gerő, Kabos.

daj képviselőház hatálytalanította azokat a rendeleteket, amelyek eddig megtiltották a kommunista párt tevékenységét.

Amsterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a kongresszus elfogadta azt a javaslatot, amely szerint az Egyesült Államok hadseregének keretében női hadtestet állítanak fel.

Washington. (MTI.) Az OFI jelenti: Egy ellenséges tengeraltjáró az amerikai partoktól 650 mérföldnyire ágyúval lőtt egy kisebb angol teherhajóra.

Szombaton avatja fel rádióját a nagyvárad NMK.

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton este bensőséges ünnepség színhelye lesz az NMK székháza. A magyar dolgozók nagy szervezetének helyi vezetősége a magyar nemzeti kultúra eredményesebbé tételére rádiókészüléket vásárolt, hogy a pihenőjüket a székházban töltő váradi munkások szórakozása is teljesebb legyen. A rádió felavatására szombaton délután fél 7 órakor kerül sor. Szabó János országgyűlési képviselő, elnök mond bevezetőt, Jaskó Sándor tanár pedig előadást tart a rádióról, mint a nemzeti kultúra terjesztőjéről. Ezután

Berki Emil esete Takács Máriával

Különös helyzeteket termel ki az élet. Itt van például Berki Emil 68 éves felszemű, elesett, beteg ember, aki piaci csomagharddással keresi meg valahogy a szűkös mindennapit a maga és életetársa, Takács Mária 62 éves sánta, töpörödött nénié számára. Harminc esztendeje élnek együtt hitetlenül, gyermekük nincs s hetek óta abban szaladgálnak mind a ketten, hogy megeshűhessenek. Okmányokat szereznek, anyakönyvvezetőhöz járnak, pap után néznek s már azt forgatták fejükben, hogy dispenczióval keljenek egybe, mert olyan nagyon sürgős lett hirtelen a házasságkötésük, de erről mégis lebeszéltek őket: kibírják most már azt a 21 napot, amennyi időt a szabályszerű kihirdetés igénybe vesz, ha már harminc esztendőig elhanyagolták a házasságkötést... Nem érzelmi okok vezették a két öreget erre az elhatározásra, hanem a népjóléti hivatal — nagyon helyénvaló — szigorja. Addig nem kapják meg a havi nyolc pengő szegénységélyt, amíg hivatalosan egybe nem kelnek. S ez a havi nyolc pengő, amiből épp a lakbérüket tudják kifizetni, olyan rettentő nagy összeg, hogy öreg fejjel, törődötten, mátkasorba léptek érte. S most bent járt szerkesztőségünkben Takács Mária, a 62 éves menyasszony. Elmondta, hogy milyen nagy dolgra készülődnek: mind együtt volnának már a szükséges okmányok; a kihirdetésre is lépéseket tett már a kisasszony a népjóléti, meg is lesz három hét múlva az esküvő, de valami jobb gúnya kellene, amiben ő s az aggytán-válegény pirulás nélkül odaállhatnának az anyakönyvvezető meg a pap elé... Szívesen közöljük az öreg mátkaberek kérését: segítsék őket jószívű emberek valamilyen szerény kis esküvő ruhához.

Teljes elismeréssel méltatja a tengely sajtója honvédeink teljesítményeit

Rosztov ellen minden oldalról megindult a roham. Újabb nagy tengeri sikert értek el a német buvárhajók

Münchenből jelentik: (MTI) A Münchener Neueste Nachrichten igen meleg hangon, bajtársi szellemben ír a harctéren küzdő magyar honvédek kiváló teljesítményeiről.

Milánóból jelentik: (MTI) A Popolo d'Italia első oldalán nagy cikkben részletesen ismerteti a magyarok részvételét a németekkel együtt a don menti harcokban. Egy másik cikkében a háborús Magyarország életét ismerteti a lap és megállapítja, hogy milyen komolyan és határozottan áll a magyar nép a honvédség mögött a háboruban.

Rómából jelentik: (MTI) A keddi olasz lapok kivétel nélkül hosszú cikkekben, feltűnő szedéssel foglalkoznak a honvédség sikeres hadműveleteivel, amelyek folytán sikerült elérni a Don folyót. A Popolo d'Italia kiemeli, hogy a magyar közvélemény osztatlan lelkesedéssel vette tudomásul a német hadijelentéseket, amelyek a honvédség kiváló szereplését méltatták. A Corriere Della Sera megemlíti, hogy a honvédség milyen hatalmas lendülettel foglalta el a szovjet utolsó hídfőjét a Don folyón, miközben sok foglyot ejtettek és érzékeny veszteséget okoztak a szovjet páncélos erőknek. A La Voro Fascista kiemeli, hogy a magyar honvédség a Don folyó gyors elérése után a német csapatokkal karöltve folytatja előnyomulását. A Tribuna közli a honvédezőrkari főnök jelentésével kapcsolatos kommentárokat és megjegyzi, hogy a Kurszk körüli szovjet partizán csapatokat a magyarok részben megsemmisítették, részben foglyul ejtették.

Rosztov lángokban áll

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszájlásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal déli szakaszán a német és szövetséges csapatok északról, nyugatról és keletről összpontosított támadásban vannak Rosztov városa ellen. A város lángokban áll. A Don felett vezető hidakat szétromboltuk. Északabbra egy német hadseregcsoport gyors iramban előre törve 80 kilométernyire Stalingradtól nyugatra megközelítette a Don szakaszt. Az ellenséges háttvédeket és szétugrasztott csoportokat megsemmisítettük. Légierőnk a visszavonuló ellenség utóvéd csoportjait támadta meg és vasúti berendezéseket pusztított el. Voronyesztől északra a bolsevisták támadásait visszavertük. Az arcvonal középső szakaszán egy gyaloghadosztályunk megsemmisített egy bekerített ellenséges csoportot. Elkeseredett közelharcokban 105 harci állást rohammal bevettünk. Ab Ilmentől délre több bolsevista támadást, részben elkeseredett harcokkal meghehültünk. Egyiptomban az ellenség előretörését visszavertük. Légierőnk éjszakai támadásokat intézett Alexandria katonai célpontjai ellen. Málta szigetén Lucca repülőterének

berendezéseit bombázó gépeink találatai érték. A Csatornán könnyű német tengeri egységek elsüllyesztettek egy brit flottillából egy gyorsnaszádót és megrongáltak több mási

gyorsnaszádót. A Német Öböl ellen a brit repülőgépek tegnap tervszerűtlen támadást intéztek. Bombák értek egy falusi iskolát. Néhány gyermek megsebesült. Ellenséges repülőkbombák ledobása nélkül zavaró repülést végeztek az elmúlt éjszaka Keletporoszország felett. Mint különjelentésünkben már közöltük, német tengeralattjárók az Atlanti Óceánon az Azori-szigetektől északra, egy Afrika felé tartó erősen biztosított karavánból elsüllyesztettek 7 szállítóhajót 38 ezer tonna térfogattal. Közülük az egyik nagy löszszállító volt, a levegőbe röpült. Más tengeralattjáróink egészen a Szent Lőrinc folyó torkolatáig törtek előre és elsüllyesztettek három hajót 15.000 tonna tartalommal. Egy másik 4.500 tonnás hajót több torpedótalálat ért. Ezt a hajót legénysége zátonyra futtatta. Ezenkívül tengeralattjáróink az amerikai vizeken elsüllyesztettek hat hajót összesen 51.000 tonna tartalommal, egy teherhajót pedig súlyosan megrongáltak. Mindent egybevetve, az ellenséges utánpótlási hajózásnak az elmúlt négy nap folyamán tengeralattjáróink 16 hajó veszteséget okoztak, 104.000

Nagy veszteség érte az angolszász ellátó hajózást

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: Az amerikai és brit ellátó hajózás a német tengeralattjáróktól ismét érzékeny veszteséget szenvedett. Tizenhat ellenséges hajó merült a tenger fenekére. Ezek közül négy amerikai tehergőzös az amerikai keleti partok közelében pusztult el. Egy közepes nagyságú amerikai kereskedelmi hajó

mintegy nyolcvan mérföldnyire a virginiai partoktól. Két másik hajó, mégpedig a brit Cocker bálnavadász-hajó és az ugyancsak angol Kingston vitorlás a brit vizeken estek áldozatul a tengely tengeralattjárói támadásának. Négy elsüllyedt amerikai hajó hajótöröttjei az amerikai keleti partokon szállottak partra.

fontosságú célpontokat támadtak. Nehéz bombák sok járművet és a vasúti teherpályaudvaron levő raktárakat telibe találtak. Ezenfelül sínberendezéseket és épületeket pusztítottak el. A Rosztovtól délre eső térségben a bolsevista forgalom leküzdésére irányuló harcokban 15 megrakott hadi vonatszerelvényt bombatalálattal felgyújtottak. Ezenkívül heves támadások irányultak a Donec északi folyásának térsége és a Don közötti keleti irányban menekülő bolsevista oszlopok ellen. 350 megrakott gépjárművet semmisítettek meg itt bomba találatokkal. A Voronyesztől délre levő harci területen két ellenséges csapatot robbantottak szét. A magyar csapatok az általuk elfoglalt harci területet megtisztították az ellenséges csapatok maradványaitól. Voronyesztől északra ellenséges előtöréseket heves harcokban visszavertünk és a menekülő ellenség nyomában előretörve sok foglyot ejtettünk.

Szétrombolják a német repülőket a szovjet utánpótlási vonalaikat

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A véderő főparancsnoksága a Rosztovtól keletre eső térségben és a Donec mentén folyó harcokkal kapcsolatban ezeket mondja:

A német csapatok, bár terepnehézségek és erős aknazárak állják útjukat, a visszavonuló ellenséges utóvédek sarkában nyomulnak előre. A gyorscsapatok újabb hídfőállásokat létesítettek a Donecon és innen kiindulva támadásokba kezdtek. A légi-erő támogatja az előnyomuló német és szövetséges csapatokat. Harcurepülőkötelékek ezenkívül a rosztovi pályaudvar berendezéseit és más hadi-

Londoni körök szerint végleges katasztrófához vezet a jelenlegi helyzet

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: Londoni körök megítélése szerint az oroszok eddig még nem terjesztették Nagybritannia és az Egyesült Államok elé formáliszerinti kívánságot a második arcvonal felállítására tárgyában. A szovjet jelenlegi helyzetének megítélése tekintetében Angliában attól tartanak, hogy a jelenlegi

gi keleti hadműveletek ha nem is azonnali, de esetleg végleges katasztrófához vezetnek. Az angolok úgy látják, hogy megtévesztő volt a szovjet eddigi propagandája Angliában, amikor azt állították, hogy a szovjet 1942-ben végleg legyőzi Németországot.

Olasz vízi felderítő elindul

Német háborús festészet: „Gyalogosok rohama”

Reggeli szemle az ócskás piacon

Micsi vala az elnyűtt gyermekkeszi? A cigánnyal itt is baj van.
A zsidók övendetesen eltűntek

Nagyvárad, július hó.

Jókor van, még csak most ébrednek a Nagypiac környéke is, hogy megszállja hatalmas forgalmával az óriás teret. A vidéki szekerek már az este beérkeztek. A saroglyához kötött sovány lovak jóféle takarmányról álmodozva, fáradtan látják bús fejüket. A gazda is még csak most cihelődik ki nagyálmosan a szekér alól, vagy a portéka tetejéről, hogy lőkjön egy kis sarjú-szénát a Keselynek, meg hogy nekikészülődjön a lerakodáshoz.

Mindenfelől sietős emberek cipekednek kisebb-nagyobb terheikkel, hogy jó helyet foglalhassanak... De az élelmesebb vevők is feltűntek már úres szatyoraikkal, hogy kedvükre kiválogathassák magukat a krumpli, paszuly, tök és egyéb zöldség-halmokból.

A gyümölcs és az élelmiszer bódékon túl még nagyobb a sürgés-forgás, itt játszódnak le a Nagypiac legérdekesebb és legváltozatosabb üzleti élete. Ez az ószeres negyed: az ócska-piac. Aki nem látta még Nagyváradnak ezt a kereskedelmi különlegességét, az nagy tájékozatlanságot árulhat el maga felől, a nagyválasztéku beszerzési helyeket illetően, mert az itt kínált portékáért ugyan tüvé tehetné a leggazdagabb belvárosi üzleteket is — aranyért sem kapná meg — itt pedig fillérekért vesztegetik a legelgondolhatatlanabb huncutságokat is... Tolnai Simi bácsi lapaja az 1910. évfolyamától kezdve, a tölcseres gramfonon keresztül, nagyanyáink halcsatos mideréig megtalálható itt minden, amit az ember szeme-szája kíván. — feltéve, ha nem ragaszkodik féltetlenül a tárgyak vadonat újkelettségéhez.

Megkezdődik a kirakodás

Az ócskásoknak már a felvonulása is élesen elűt a más szakmásokétól. Üzleti szabály itt, hogy minden használt és ócska legyen. Így a portékát is olyan kiszolgált, rokkant gyermekkeszikon tolják elő, hogy az utolsó 50 év gyermekkeszi divatját nem lehetne szemléltetőbben felvonultatni. Magas nagykereskedők, fonott felsőrészek, karsu összecsuhatók, kárekhosak számtalan régi változatai nyikorognak el előttünk rogyásig rakva ócska holmikkal. Nemelyikről még most is leri a régi jómód. Amott is nyiszorog egy rokokó stílusú, valamikor fehér, aranydíszítéses ekvipázs. Iger megviselte az idő, mind a négykereke nyolcasba imbolyogások strapától. Valaha tán kényes grófi cseméjét telt benne az angol nőrsz, ma pedig egy magyar handlé tisztítja benne összes vagyonkáját. Ki tudja, mikor tett fontosabb közgazdasági szolgálatot ez a kopott cifra-zseker...

A kezdők csak valami nyeszlett táskában, vagy zsákban cipelik fel lim-lomjaikat. Egy kis tőpörödött öregember épp előttünk tett le a válláról egy nagyobb fajta bábátáskát. Nagyt fuj a kisöreg, mert valami

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

igen nehéz áruval lehet kitömve a derék táska, hozzá is fog tustént a kirakodáshoz, mert minden percért kár a mai nagyvárosi üzleti világban, nagy a konkurrencia és minden lehetőségét ki kell használni a megélhetés érdekében.

Először egy nagy, olajfolttól piszkos csomagolópapír kerül elő. Kiteríti a földre, a négy sarkára pedig egy-egy öklömmnyi kavicsot helyez, hogy ne libegesse a szél. Erre kerül az áru szép sorjában. Az első egy eltört rézkeretes cvikker — üveg nélkül, aztán foghíjas csontfésűk, fületlen gombok, egy rozsdamart biciklipumparészlet, különböző formájú fa, cserép és tajték pipák-érett bagószaggal, vekkeróra csengő nélkül, kopott Eocska sapka, eltört vízcsp, rozsdaporos, kulcsnélküli lakatok, srófok, fogaskerekek, girbe-gurba szeg-felések minden méretben, hatalmas magtár és templonkulcsoktól lefelé a legapróbb táskakulcsig mindenféle nyitó szerszám, derékbatört reszelők, csorba kalapácsok, félszárú harapós és csipőfogók, egy fél nadrágszárra való „tróger”, petroleum lámpa kupak nélkül, megvakult tükör „reflektorral”. — kapcsok, varikák, egy köteg kampószeg, cilinder, rogyant madárkalitka egy „alig használt” fogkefe és még ezerféle nikkal, réz vas és egyéb anyagokból származó agnoszkálhatatlan alkatrészek.

Már tele van a nagy piszkos papír és egy magyar ott turkál a kevésségek között. Kiválaszt egy fanyelű rozsdás bicskát.

Acélból való? Kérde nagy szakértelemmel.

Ugy hányja az a cikrát, mint a hájcer-mennykű — feleli vakmerően a kisöreg.

— Mennyi?
— Otven...
— Sok. — kell húsz...?
— Adjon pénzt...

Nem akar a cigány fizetni...

Amarrébb egy sorral szándéka cigányokból álló ócskások zivajgnak. Szemérmetlen rábeszéléssel kihalják színes rongyaikat. Az alku sokszor egész veszekedésig fokozódik, de nem engedik el a vevőt, ha egyszer meg merete kérdezni, mi az ára ennek, vagy annak...

A sor közepén egy nagy darab füstös cigányasszony a helypénz-szedővel osztokodik. Nem akar fizetni, majd csak, ha eladta a portékát. Hatalmas lármát csap:

— Hát hunnán vegyek en annyi pinzt, mikor még semmit se árultam. Majd há lesz. — Na hát!

A hivatalos ember már majd nem ritíral, mikor közelebb lépünk, hogy jegyzeteket készítsünk, mire a fekete lilium egyszerűen megszeliődül és szó nélkül kinyalazza a tizfillért...

Nem tudom minek nézhetett benünket, de úgy vélem egy párszor már felirhatták öngyűségét csendháborításért...

Csak magyarul...

Legnagyobb forgalom a cipő és ruha részen van. Nagyság szerint felsorakoztatott cipőterítékek buzódnak végig egymásután a lábbeli „osztályon”. Fényesre vikselt fekete, barna és sárga fejűkön ragyogóan török meg a reggeli napsugár. Takarosan rendbeszedve, foltosan és kegyetlenül

„Született és férjezett”

A törvény előírja, hogy a szokásos cégjelzések mellett, mint például „Gaby-szalón”, „Mercur Irodá”, „Herkules Vasöntőde”, „Joly divatárúüzlet” — jel kell tüntetni az illető vállalat tulajdonosának a teljes nevét is. Helyes intézkedés ez, mert a cégek néha finomkodó, máskor elmés vagy jelképesre törekvő elnevezései gyönyörű takarónak bizonyultak a Wasserblattnak, Grünsteinnek, Kohnnak és más hasonló jóhangzásu nevének manapság nem éppen kérdésre alkalmas származásának palástolására s annak a közönségnek a megtévesztésére, amely lassankint mégis csak ráébred arra, hogy a magyar ipart és kereskedelmet kell támogatnia.

A cégtulajdonosok nevei meg is jelennek a cégtáblákon, de természetesen, ha csak egy mód volt rá, a zsidó vállalatok megtálaták a kibuvót a további személyvesztésre. Ha például egy női divatszalon zsidó tulajdonosnőjének — a régi jó liberális idők felfogásának eredményeként — keresztény férje van, akkor kizárólag az asszony — nevét írja ki a cégtáblára, ilyenformán: „Cégtulajdonos Kiskunhegyesi Aladárné” — bölcsen elhallgatva azt, hogy „szül. Friedländer Szeréna...”. Ha viszont történetesen a tulajdonos nő keresztény s a férj, aki pénzestársaként vagy pedig bujtatott tulajdonosként szerepel az üzlet-

ben, hithű és telivér zsidó, akkor a „Guttmann Sámuelné” céltudatos mellőzésével így hangzik a büszke cégfelírás: „Tulajdonos Udvarhelyi Jolán...”

Két célt is szolgálhat ez a módszer. Az egyik a való tényállás rejtőgetése a közönségnek öntudatos, de nem eléggé tájékozott részével szemben, a másik pedig könnyű mentesség biztosítása a rosszhiszeműek számára, akik jól ismerik a cégek felekezeti, helyesebben fajvi viszonyait, de ma is boldogan vásárolnak zsidónál... viszont társadalmi helyzetük, nagyhangú politikai magatartásuk, esetleg keresztény érdekvédelmi közületekben való szerepvállalásuk miatt kapóra jön nekik, ha a cégtáblák magyar neveivel legalább képzelt alibit igazolhatnak.

A nagyvárosi keresztény iparosok és kereskedők azonban sérelmesnek találják a jóhiszeműek megtévesztésének és a rossz lelkiismeretek megnyugtatósnak a körmönfont módszereit s értesülésünk szerint lépéseket tettek illetékes tényezőknél, hogy a zsidó cégtulajdonosnők minden esetben írják ki teljes nevüket, tehát így: Kiskunhegyesi Aladárné, szül. Friedländer Szeréna, vagy: Guttmann Sámuelné, szül. Udvarhelyi Jolán. Annál is inkább, mert erre vonatkozóan határozott rendeletek vannak érvényben. (*)

kitaposva is nagy keresletnek örvend az utolsó fatalpu bakancs is. Pedig a legtűrhetőbbnek is sokezer kilométer lehet már a sarka mögött.

A férfiruha fronton a nadrágnak van legnagyobb keletje. Egész nadrágboglyákat lehet látni egy-egy placcan. Szétterpesztett karra mérik magukhoz az emberek és nagyokat alkudnak, mert itt már súlyosabb özszegek cserélnek gazdát. Egy valamirevaló nadrág ára 10—15 pengő.

Amott éppen egy tejes oláh alkuszik egy használt lovagló nadrágra. Ures már a kanna a hátán, zsebbe van a rávaló, de még nagy differenciák mutatkoznak eladó és vevő között.

Az oláh már harmadszor jött vissza, de a magyar menyecske csak nem akar engedni. Még hozzá azt is kiköti, hogy csak magyarul hajlandó társalogni... Izzad az atyafi kegyetlenül, mert tetszik a nadrág és valami ügyes utrató is méregeti már magához a gunyát.

— No mogo hogy akarja.. kitye pengő?

— Tizenhét, oszt viheti, de ha sokat tölteti itt velem az időt odaadom annak a másíknak...

Előkerül hát a korcos pénz-zacsó — és a tej árából még marad is...

A menyecske még hozateszi pénzszámolás közben:

— Szerencseje, hogy magyarul alkudott, mert most nadrág nélkül mehetne haza...

Az iparendelőyek rendezésével már egész más szint kapott az ócskás piac. Több a tisztesség, kevesebb a láma. A szegényemberek piacán már nagyrészt magyar ember köti az üzleteket — óh — mikor mondhatjuk ezt el a Rákóczi utcáról!...

KISKUN

Bácska és Baranya visszatérése a hagyományokhoz és a multhoz való visszatérését jelenti

Bern. (MTI) A Neue Zürcher Zeitung „Szerb kisebbség Magyarországon” cím alatt foglalkozik Popovics Milán képviselőnek a magyar képviselőházban mondott beszédével és a miniszterelnök válaszával, továbbá az említett képviselő, valamint a magyar kormány együttes fáradozásával a magyarországi szerb kisebbség ügye érdekében. A lap szerint bizonyos szakadás tapasztalható a magyarországi szerb kisebbség soraiban. Míg a szerb kisebbségnek egy bizonyos baloldali szellemi töredéke kitart a jugoszláv állameszme mellett, a jobboldali beállítottságu többségben az a vélemény, hogy a boszniai zavargások és a szerb-horvát ellenségeskedés elfajulása miatt annyira elmérgesedett a viszony a volt Jugoszlávia egyes népelemei között, hogy Jugoszlávia belső rendezése már emiatt is lehetetlen volna még akkor is, ha nem volnának külső akadályai. Ezen kívül a magyarországi szerbség egy részében erősödik az a meggyőződés, hogy Bácska és Baranya visszatérése nem jelent új állapotot, hanem visszatérést a hagyományokhoz és a multhoz. A lap a továbbiakban megemlékezik arról, hogy Zomborban a bácskai szerbség gyűlést tartott, amelyen 200 mértékadó szerb személyiség is megjelent.

A SZINYEI-MERSE CSALÁD

— Nyolc évszázados sorsút a magyar történelemben —

A „Nagymagyarország” című folyóiratban jelent meg az alábbi értékes cikk az új magyar kultuszminiszter családjának nyolc évszázados történelméről. Olvasóink bizonyára nagy érdeklődéssel fogadják. (Szerk.)

A régi Magyarországnak északi határán, a Kelet-tenger vidékét Krakón és Budán át Byzánccal összekötő ősi út mentén terül el az a vadregényes föld, amelyet az évezredek magyar történelem mint Sáros-megyét írt be évkönyveibe. Ez a föld a Perényiek, Rákócziak, Thököliek, Thurzók, Serédyek, Zudarok és Rozgonyiak ősi páttriája. Ezer meg ezer szál fűzi össze e földet a dicső magyar mult legnagyobb emlékeivel.

Itt ringott a Berzeviczyek és Görgeyek hőcsője és ennek a vidéknek egyik legrégibb és legelőkelőbb családjára: a Szinyei-Merse nemzetségre. Nyolc évszázados multja során, hol mint Merse, hol mint Szinyei, leggyakrabban azonban mint Szinyei-Merse szerepel az annalesekben, sőt a II. Rudolf adta 1602. évi új adomány és címeres levél utasítása szerint Franciaország egyik legjelesebb családjára a Mercei d'Argenteau-ra vissza eredetét — de ez a francia eredet csak abban a korban divó mende-monda volt.

Talán mi sem bizonyítja láthatóan e család ősi tekintélyét, mint az, hogy ősi címere, annak kevés gyarapításától eltekintve, Sáros-megye ősi címerével azonos. A család címerben hasonló hármas zöld halomból emelkedik ki a koronás, kereszties angyal alakja — csak hogy itten egy hatalmas halat tart koronán a kezében. Vajjon ki tudná ennek az ősi címerkének jelentőségét ma megmagyarázni?

Sáros e törzsközség magyar családjának története, akárcsak maga Sáros földje és népe, mintegy mikrokozmoszban nyújtja a dicső magyar mult bezárt kesztes keresztmetszetét.

A szerencsétlen kimenetelű Mohács utáni, IV. Béla futásában először a Mersek házában talált menedéket. Benedek mester, a sárosi comes, a család első név szerint ma ismert őse, vette oltalmába a királyt. 1258-ban ezért kapta királyi adományként Ugrough várát. Benedek mester két délece fia már Bulgáriában harcolt a magyar király oldalán. Miklós Coronánál halt hősi halált. Merse a család névadóját hálás király 1262-ben ajándékozta meg a Zvinye falva birtokával. E helység-névől lett idővel a Szinyei név.

Merse-Benedek

1295-ben ott vitézkedett III. Endre király Urunk oldalán Bécs ostrománál. 1320-ban, a magyar lovagkor fényes napjaiban, az Anjouk magyar nagyhatalmában már 22 falura rúgott az ősi vagyon. Központja: Szinye kastély, helsejében a Boldogságos Szűz templomával és az olasz módra készült és pompás „palatium”-nak nevezett főúri palotával.

Hollós Mátyás Király Urnak Merse János volt egyik kedvenc embere. A szinyei kastélyt királyja engedélyével ő alakítja át hatalmas várrá. E vár büszke falai, hatalmas bástyái és ma is álló temploma nemcsak a nemzet-

ség istenfélelmét, hatalmát és erejét hirdették, hanem egyben Giskra és cseh zsebrák hadának leverése után, eleven hitet tettek arról, hogy rabló cseh had többé hiába törne be a magyar felvidékre.

A Jegellók kora még inkább öregbítette a Szinyei-Merse nemzetségének hatalmát és vagyonát. Az úriszék tartásának jogával II. Ulászló 1493-ban tüntette ki őket. János (†1503) lett közülük Sáros első alispánja Berzeviczy Judittal való egybekelésé pedig láncszeme azoknak a vérségi kötelékeknek, amelyek a Szinyei-Merséket évszázadokon át egybekapcsolták a magyar felvidék legelőkelőbb házaival. Ebben a viszonylatban ott tündölkölnek az ősi családfán: a Keczer, Szontagh, Péchy, Görgey, Kubinyi, Szmezsányi, Dessewffy, Máriássy, Jekelfalussy családok neve, hogy csak ezvnehányat említsek a sok közül.

Szinyei-Merse Györgyben

II. Rudolf bizalmas, kedves emberében, a prágai udvar késői jeles magyar humanistájában, művészet és tudománykedvelő Szinyei-Merse prototipusa áll előttünk. Ő a prágai udvar magyar lelke. Egy gyűlölködő, magyarelles világhoz ő a magyar

érdekek egyetlen bátor szószólója ottan. Ő az, aki Kossuth Lajos odamekkült angol, katolikus özanyjának: roxwalli Weston Erzsébetnek, kora jeles és ünnepekt költőjének irodalmi diadalútját egyengeti, sőt később előmozdítja Felső-Magyarországon való letelepülését és házasságkötését. — Persze, még álmban sem sejtji, hogy két évszázad múlva az angol leány-
nak egyik leszármazottja lesz az egyik legnagyobb magyar szabadsághős. — Szinyei-Merse György veti meg annak a híres családi könyvtár-
nak is az alapját, amelyről azóta oly sokat írtak a magyar szellemtörténetnek buzgó és lelkes kutatói.

A magyar szabadságharcok nagy és soha véget érni nem akaró dicsőségteljes harcaiban ott vitézkedtek a Szinyei-Merse Bocskai, Thököly és a Rákócziak büszke zászlai alatt. Ott vitézkedtek az ősi birtokuk tőszomszédságában fekvő Branyiszkozónak hófedte hegyoldalában Guyan Richárd parancsnoksága alatt 1849 február hó első, vérztatta napján is, amikor valóban az ősi rögöt védték kihulló vérével. — A szabadságharc lezajlása után a jernyei kastélyuk lett a magyar hazafiak reményeinek és terveinek középpontja.

Államférfiak és hadvezérek, Sáros népe által imába foglalt nagyasszonyok, diplomaták, főpapok és tudó-

sok, valamint a közigazgatás jelesei és nagynevű országgyűlési képviselők kerültek ki a századok folyamán a Szinyei-Merse soraiból.

A Szinyei-Merse világháború előtti nemzedéke ajándékozta meg a magyar művészetet a sárosi ősi rögön. Szinye Ujfalun született és az ugyan-
csak sárosi Jernyén elhunyt Szinyei-Merse Pállal, a nagy magyar festő-
művésszel, Böcklin és Makart barát-
iával. Művészi életútja valóságos forradalmat jelentett a magyar festészet történetében. Művészeti elveit, amelyekért eleinte oly megértetlenül harcolt idehaza, a milleniumi Magyarország koszorúza először az elismerés és megértés babérjaival, majd Nagybánya lelkes és úttörő fiatal festőnemzedéke vitte azokat diadalra. Ma a magyar művészet életében előkelő szerepkört betöltő Szinyei-Merse Társaság ápolja kegyelettel a nagy magyar művész nemes és hervadhatatlan emlékét.

Ha Szinyei-Merse Pálnak, ennek az izig-vérig nagy magyar művésznek nagyzerű alkotásaiban gyönyörködünk, önkénytelenül is a Szinyei-Merse ősi földjének, Sárosnak legnagyobb kincsére, a magyar drágakö-
nek: a nemes opálnak a szívárvány színeiben pompázó színeire kell gondolnunk. E magyar drágakő a hazai földnek sokszínű és legérdekesebb ékköve — a Szinyei-Merse nyolc évszázados magyar sorsúta a felvidéki magyar géniusz egyik legérdekesebb és legmagyarabb fejezete, amely a dicső magyar mult minden szépségében és ragyogásában szól hozzánk...
P. E.

India teljes függetlenségét akarja a hindu kongresszusi párt

Mindenütt ellenséges érzülettel vannak Indiában az angolok iránt

Lisszabon. (MTI) Az OFI jelenti: Az indiai kongresszusi párt egyik vezető tagja kijelentette újságírók előtt, hogy a kongresszusi párt legelső célja India teljes függetlenségének kivívása.

Bangkok. (MTI) A Német TI jelenti: Illetékes indiai körök nyilatkozata szerint a glecesteri herceg indiai küldetése teljesen kudarcot vallott. A herceg keresztül-kasul összeutazta Indiát és most eredménytelenül tért vissza Londonba. Az volt a

célja, hogy jobb viszonyt teremtsen az angolok és indiaiak között és megszüldítsa India hűségét Anglia irányában. Ehelyett azonban mindenütt ellenséges érzületet tapasztalt. A viszonyok látogatása során nemcsak nem javultak, hanem lényegesen romlottak. Így küldetése végén meg kellett érnie, hogy a minden indusok tanácsa Wardhában azt követelte, hogy az angolok hagyják el Indiát, különben forradalom következik be.

hogy elegendő számú hajóval távolról sem rendelkeznek.

Washington. (Bud. Tud.) Stirling amerikai altengernagy nyilatkozott a második arcvonal kérdéséről. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy leginkább is a közeljövőben kevés a valószínűsége annak, hogy Európában második arcvonalat lehetne létesíteni.

Nagy mozgolódás tapasztalható a doni és volgamenti kozákok között

Milano. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: A Corriera della Sera híradása szerint a don- és volgamenti kozákok körében jelenleg nagy mozgolódás tapasztalható. A kozákok már nem hisznek a szovjet verhetetlenségében. Abban reménykednek, hogy független kozákközvérséget alapíthatnak, amely minden kozáktörzset magában foglalna.

Stockholm. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: A londoni Times a szovjet helyzetét boncolgatva arra a megállapításra jut, hogy azok a közvetlen vagy közvetett károk, amelyeket a szovjet ipar szenvedett a német haderők feltartóztatathatlan előretörése következtében, annyira súlyosak, hogy a szövetségeseknek haladéktalanul teljesíteni kell a szovjetekkel szemben vállalt kötelezettségeiket.

Ghandi hamarosan megindítja a passzív ellenállás hadjáratát

Kalkutta. (Bud. Tud.) Az indiai helyzetről általában azt hiszik, hogy Ghandi hamarosan megindítja a passzív ellenállás hadjáratát Anglia ellen. Az indiai angol kormányzat messzemenő intézkedéseket tett Ghandi tervezett akciójának megakadályozására. Ghandi a Haryan című lapban többek között a következőket írja: Nem kérünk szövetséges csapatokat saját védelmünkre. Ha az angolok kivonulnak, magunk gondoskodunk a rend fenntartásáról és meg is tudjuk védeni országunkat, ha a japánokkal szemben a passzív ellenállás módszerét tanúsítjuk. Ha szerencsénk lesz, a japánok belátják, hogy nem tartjuk őket kívánatosnak és az angolok kivonulása után a japánok talán nem is találják értelmét annak, hogy országunkat megszállják.

Nem lehet felállítani a második arcvonalat

Istanbul. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: Nem hivatalos értesülés szerint a feketetengeri szovjethajóhad egyrésze török kikötőkben szándék-

szik menedéket keresni. A szovjet-hajóhad szükségük. Már pedig az angolszovjet katonai együttműködés a tengely tengeraltjáróinak tevékenysége,

Személyi változások a szatmári egyházmegyében

Szatmárról jelentik: A szatmári püspöki főhatóság az egyházmegyében a következő személyi változásokat eszközölte:

Dr. **Korláth Ferenc** hittanár a szeminarium lelkiigazgatója lett. Dr. **Eitli István** Nagykárolyból Ungvárra helyezték át. **Tempfli István** szatmári segédlelkész, **Medgyes László** munkácsi hittanár, **Horváth Ágoston** felsőbányai, **Csaba Lajos** nagymajtényi, **Gellik Sándor** munkácsi, **Kizman Gábor** ungvári, **Kassai Sándor** tibai, **Bém József** szerednyei, **Tóth László** máramaroszigeti, **Leszó Károly** érdarmai, **Baranyai Vencel** nyircsaholyi, **Scheierman Károly** nagybereznai, **Pieiffér Mátyás** munkácsi, **Fekete István** munkácsi, **Körmendi Béla** mérki, **Szeizler József** munkácsi, **Rényi Ferenc** újmísi, mezőpetri, **Gyulai Odón** beregszászi, **Bakó Zoltán** dobóruszkai, **Toma György** újmísi erdői, **Gellért Lőrinc** szinfalusi, **Piackinger Pál** újmísi felsővisói, **Tyukodi Mihály** újmísi krasznabélteki segédlelkész lett. **Franzen Károly** az aporházai szervező lelkészre kapott megbízást. Ugyancsak szervező lelkész lett **Tyukodon Gyarmathy Károly**. **Tempfli Márton** németmókrai lelkész, **Pirsalszky Ferenc** beregsurányi lelkész, **Brendli József** csomaközi lelkész, **Kind Ferenc** láposbányai lelkész lett.

A nagyvárad papnevelő intézetnél történt személyi változások során a megyes főpásztor **Komka Vilmos** rektor korára és állandó gyengélkedésére való tekintettel felmentette tisztességétől. A papnevelő intézet ügyeit **Bárany József** helyettes rektor vezeti.

Kik adakoztak a kapucinus templom megújítására?

1—1 pengőt adakoztak: **Ötvös Béla**, **Madarász Zoltán**, **N. József**, **Lovaas Margit**, **Dernyei Mária**, **Blajor Ferencné**, **N. N.**, **Pluszkár József**, **Zetényi Zsigmondné**, **Illés Imre**, **Uhlai József**, **Sebestyén Sándor**, **Diószeghiné Mertz Károly**, **Galló Imréné**, **Emődi Jánosné**, **N. N.**, **Kovács Jenőné**, **Tarján Ferenc**, **Kéryné**, **ö.zv. Schmidt Györgyné**, **Joó Ferenc**, **Czina Lajosné**, **Kise Istvánné**, **Kollár Antalné**, **ö.zv. Lammel Józsefné**, **Pethő János**, **Marossy Károlyné**, **Friedmann Sándor**, **Mertz Lászlóné**, **Rottenstimer Dező**, **N. Márton**, **N. Adolf**, **Páris Gáborné**, **Lukács László**, **N. N.**, **Keresztes Erika**, **Siprák László**, **Orosz József**, **Pertl Józsefné**, **Hornerné**, **N. N.**, **Dócsai Dénesné**, **Takács Antalné**, **N. N.**, **dr. Budainé**, **dr. S. Elemér**, **Laczkó Péterné**, **Irányi János**, **Fodor Mária**, **Szabó Nándorné**, **ö.zv. Varga Lajosné**, **Lenygyel György**, **Nalavajkó József**, **Rehák Ferencné**, **N. Gyula**, **Praksits N.**, **Hattyú Károly**, **Fritz Antal**, **Derozsky Gy. né**, **Raáty Pálné**, **Gogucz Mihályné**, **Ludvigh Gyuláné**, **Gyulai Béláné**, **Tóth Kálmáné**, **Lőrincz Jakabné**, **Felicides Lajosné**, **János házy Antalné**, **Delimán Tivadarné**.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Szabó Sándor, **N. N.**, **Szabó N.**, **Koplovoff Henrikné**, **N. N.**, **N. N.**, **Szigeti Jánosné**, **Tóth Istvánné**, **Balogh Gyuláné**, **Jankó Simonné**, **Gulyás Istvánné**, **Bognár József**, **Apei N.**, **Kovács Károly**, **N. N.**, **Kellner György**, **ö.zv. Báy Gy. né**, **Kovács Béla**, **Csiky József**, **Nárádt Miklós**, **Demkó László**, **Gallavics Ferencné**, **Csapó N.**, **Kovács István**, **Pluszkál József**, **N. N.**, **ö.zv. Kresznerich Ferencné**, **N. N.**, **N. N.**, **Honti Lajos**, **Honti Lidia**, **Toma József**, **Duchnovszky Antal**, **ö.zv. Podolsák Sándorné**, **Kalmár N.**, **Szedernyés Alfréd**, **Beringer N.**, **ö.zv. Cseksze Károlyné**, **Csepregi Aladárné**, **N. N.**, **Hegyes Barna**, **Kiss Irén**, **N.**

Megoldás előtt áll az orvosi lakások kérdése Biharmegyében

Miniszteri kiküldött látogatta meg az orvosi lakásokra szoruló biharmegyei községeket

Az egészségügyi közigazgatásnak egyik legjelentősebb problémája Bihar vármegyében a községi orvosok megfelelő elhelyezése. Igen sok községben nincs olyan épület, amely alkalmas volna lakás és rendelő céljaira. Ezért az orvosok legtöbbször huzódózik attól, hogy letelepedjék, vagy ha letelepszik is, megfelelő elhelyezés hiányában nem tudja a modern higiénia követelményeinek megfelelően ellátni praxiszát.

Ennek a helyzetnek a megszüntetése illetve a lakosság megfelelő egészségügyi ellátása érdekében a kormány nagyszabású orvoslakás építő akcióba kezdett. Az akció keretében az orvosi lakásoknak egész sora épül a vármegyében.

Kenyeres György dr. belügyi min. osztálytanácsos a napokban lent járt Bihar vármegyében s Heinrich Béla dr. tisztifőorvos kíséretében végiglato-

Bikszádi víz üdit, gyógyít, borral vegyítve kítűnő ital, a gyomorégést azonnal megszünteti. Kapható minden fűszerkereskedésben gyógyszerárban stb. Szállítja: **Bikszád Gyógyfürdő és Asványvíz-forrás r. t. Bikszádiúrdó, Szatmár megye.**

N. Szalteleg Ferencné, **Zerdig Regalát**, **N. N.**, **Halász Angéla**, **N. N.**, **dr. N. Pálné**, **N. N.**, **Kiss Gáborné**, **ö.zv. Orosz Bertalanné**, **N. N.**, **dr. T. Ferenc**, **Dakos Márton**, **Tanczer Józsefné**, **Günther Ferenc**, **Rátz Miklós**, **Lenochné**, **Gólya Mihály**, **ifj. Terencsné**, **N. N.**, **Hullmann Péter**, **Nikotáné**.

gát, hogy a kormány az ipar új orientációját készíti elő. Egy előkészítés alatt lévő törvény az ipar-termelési ágak ezert fogja megszervezni a román ipart. A Nemzeti Hitelintézet révén biztosították az ipar hitelszükségletét.

„Az Első Román Robbanóanyaggyár Fogaras” közgyűlése 110 millió leiről 220 millió leire emelte fel alaptőkéjét. Az emelés a vállalat bukaresti és fogarasi ingatlanainak és berendezéseinek felértékelése alapján történt. Az alapszabályok módosítása folytán kimondták, hogy az új részvények 40 százalékát a bécsi és a pozsonyi Dynamit Nobel R. T. rendelkezésére bocsátják; 10 százalékát az új részvényeknek az állam tulajdonosa, a megmaradó 50 százalékot csak románoknak szabad átengedni.

Csütörtökön megjelenik az új terményárakat tartalmazó rendelet

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai kedden délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. A tanácskozáson résztvett Jurcsik Béla közeletési államtitkár és Rozváczky Lajos államtitkár az árelenőrzés országos kormánybiztosa is. A minisztertanács Losonczy István közleletésiügyi miniszter előadása után megállapította az új mezőgazdasági terményárakat, melyeknek listája csütörtökön jelenik meg a Budapesti Közlönyben. A továbbiakban a minisztertanács folyó kormányzati ügyeket tárgyal és a késő esti órákban ért véget.

Rejtélyes szerencsétlenség a kolozsvári MÁV-fűtőház közelében

Kolozsvárról jelentik: Titokzatos szerencsétlenség vagy öngyilkosság történt hétfőn délután 4 óra után a MÁV-fűtőház közelében. A Nagyvárad felé robogó személyvonat ablakából kiesett, vagy kivetette magát egy eddig ismeretlen, 45—50 év körüli nő. A vonat kerekei darabokra szaggatták. A helyszínen kiszállított bizottság nyomban hozzálépett a vizsgálatához. Mindenekelőtt vértől átázott ruháját kutatták át, hogy kideríthessék kiletét, azonban semmi iratot nem találtak nála. A terepet átkutatva, találtak egy kis kopott női kézi táskát, amely valószínűleg az áldozaté lehetett. Ebben több irat is volt. Fokozza a titokzatoságát az is, hogy a készítésében két, különböző női névre kiállított irat volt és pedig mindkettő kórházi beutaló lap. Eppen ezért a helyszínen talált iratokból nem lehetett semmi biztosat megállapítani az áldozat kiletéről. Azok pedig, akik talán látták még idejében megakadályozhatták volna a tragédiát, továbbbrogottek a vonatszerelvényen. A kolozsvári rendőrkapitányság mindent alkotvet a tragédia áldozatának személyi adatai felderítésére. A borzalmasan ismeretlen holttestet becsillították a törvényes hontani intézetbe.

Romániai mozaik

Uj vállalatok, a Szovjet vasutrombolásai Beszarábiában és Bukovinában, vállalati tőkeemelések

Besarábiában és Észak-Bukovinában nagyrészt helyreállították már azokat a vasutakat, amelyeket a bolsevisták kivonulásuk alkalmával elpusztítottak. Hivatalos becélések szerint a bolsevisták által a vasutakban okozott rombolások 2.3 milliárd lei kárt okoztak.

A Mica román ércbánya vállalat **Gigurtu** volt miniszterelnök elnöklete alatt megtartotta ezévi közgyűlését. Az üzleti jelentés szerint az aranytermelés a múlt évben kielégítő volt. A Mica leányvállalatai, elsősorban a „Nitrogén”, szép előhaladást mutattak a ferromangán-termelés terén, úgyhogy nemcsak a hazai szükséglet van biztosítva, hanem kivitelű fölösleg is marad. A Mica 750 millió lei alaptőke mellett 92 millió lei tiszta nyereséget mutat ki, a tavalyi 110 millió lei-el szemben. Az osztalék 500 leies részvény után 50 lei.

A román belügyminisztérium 300 személyautót rendelt Németországban, amelyek közül 220-at rövidesen szállítanak. Az autókat a következő gyárak szállítják: A Steyer-Daimler-Puch 115 autót szállít 725.552 márkáért. A Ringhofer-Tatra Művek 70-et 530.980 márkáért és a Stoewer Művek 35 autót 252.600 márkáért. A román pénzügyminisztérium közlése szerint a II. Károly

volt király képével ellátott 500 leies bankjegyek július 15-ig maradnak érvényben.

Bukarestben járt Monaco, az olasz filmügyek vezérigazgatója a Cinocitta filmváros elnökével, hogy a román filmügyek vezetőjével filmgyezményt írjanak alá. Az egyezmény célja a két ország közötti együttműködés kiépítése a film terén, egyben a román filmgyártás fejlődésének biztosítása olasz technikai eszközök segítségével.

A román gyáriparosok szövetsége (Ugír) közgyűlést tartott, amelyen Mariusescu gazdasági miniszter megállapította, hogy a háború okozta nehézségek ellenére egyes iparágak nemcsak fenntartották eddigi termelésüket, hanem fokozták azt. Bejelentette a miniszter.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZABADSÁG-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Kitüntették vitéz kisóci Kálmán Imre ezredesét

Budapestről jelentik: (MTI) A Kormányzó Ur Öfóméltósága a Magyar Erdemrend tiszti keresztjét adományozta vitéz nemes kisóci Kálmán Imre ezredesnek, a csapatvezetés és kiképzés terén szerzett érdemeiért, Kutassy József hmtk. alezredesnek a honvédség fokozott gépesítésével kapcsolatban a kenőolaj kutatás terén kifejtett kiváló szolgálatainak teljesítményeért. A Kormányzó Ur Öfóméltósága elrendelte, hogy dícsérő elismerése tudtul adassék vitéz Tiszay László I. ezredesnek a vezérkar főnöke személyi segédtisztjének, dr. Maurer Frigyes or. alezredesnek, a délvidéki vasutak és vasúti hidak helyreállítása körül kifejtett eredményes teljesítményeért, továbbá, hogy elismerése tudtul adassék Kelemen László III. ezázadosnak a délvidéki vasutvonalak és hidak helyreállításánál kifejtett eredményes teljesítményeért.

UNGVÁR POLGÁRMESTERE NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Megay László ungvári polgármester, aki Félix-fürdőn nyaral, ma délelőtt meglátogatta a nagyvárad közüzemeket és a közellátási hivatalban tanulmányozta a közellátási problémákat és azok helyi megoldásait.

NEM BETEG AZ OLASZ KIRÁLY ÉS CSASZAR. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Minden tekintetben teljesen alaptalanok az Egyesült Államokban terjesztett híresztelések, amelyek szerint az olasz király és császár súlyosan megbetegedett.

NEMETORSZÁGI MAGYAR LEVENTÉK MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSA. A Budapesti Értesítő jelentik: A magyar levanteintézménynek 20 berlini és egy kölni magyar leventét hívtak meg magyarországi nyári táborozásra. A meghívott magyar leventék július 1-től 22-éig Balatonaligán táboroznak és vizsziatőrüik előtt még ellátogatnak Kolozsvágra. A levanteintézmény egyébként sorozatosan megrendezi a különböző külföldi államokban tartózkodó magyar leventék magyarországi nyári táborozását és külföldi foglalkoztatásukat is.

Átvette a város a vágóhid mellett épült Oncsa-házakat. Nagyvárad. Saját tud. Az országos szociális felügyelőség építómérnökének jelentésében dr. Gyapay László helyettes polgármester ma délelőtt megszemlélte és átvette a vállalkozóktól a vágóhid mellett épült nyolc Oncsa ikerházat. Az átvételnél a városi mérnöki hivatal részéről Pálcsik Sándor főmérnök volt jelen. Gyapay helyettes polgármester elrendelte, hogy az új lakótelephez vezető utak a legrövidebb idő alatt hozassanak rendbe. Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap új családi házáit augusztus 25 első napjában fogják ünnepélyes keretek között átadni a juttatottaknak.

AMI A LEGJOBBAN ÉRDEKLI MA A SZÜLŐKET. Nagy és nehéz gondot okoz a szülőknek gyermekük iskolanevelési kérdése. Ettől a gondtól mentesíteni a közelmúlt napokban megjelent „Hazai iskolák, nevelőintézetek és internátusok ismertetője” című szak-könyv. Az iskola-ismertetőből tájékoztatást kapunk az egész országra kiterjedő legkülönbözőbb nevelőintézetekről, tanintézetekről, internátusokról és szakiskolákról. A tehetséges gyermekek kiválasztása és nevelése című értekezlet, valamint szakcikkek teszik még értékessé a szépkiallítású és a maga nemében páratlan könyvet, melynek összeállítása és szerkesztése dr. Ozorai Frigyes ny. középiskolai főigazgató munkája. A szülőknek és iskoláknak egyaránt hasznos tájékoztató minden jobb könyvkereskedőnél, valamint a szerzőnél (Budapest. III. Árpád Fejedelem utja 55/a.) kapható.

Modern **BUTOR** olcsón MEZEINÉL
 festett kapható Szabadság-utca 12. Halók, kombináltzobák, előszobák, konyhák.

FELHÍVÁS A HADIROKKANTAKHOZ. A Honsz helyi csoportjának elnöksége felhívja mindazon hadirokkantakat, akik rokkantjelvény viselésére jogosultak, de a jelvény viselési engedélynek még birtokában nincsenek, hogy összejárásukat végezték f. évi aug. hó 10-ig a Rákóczi ut. 13. sz. a. helyiségünkben a hivatalos órák alatt jelentkezzenek, mert a jelentkezési határidőn túl a későbbi jelentkezés figyelembe véve nem lesz. A jelentkezés kötelezettsége kiterjed azokra is, akik a jelvényviselési engedély céljából már eddig összejártak. A jelentkezők hozták magukkal: a sebesülési és hadiemlékért viselésére jogosító igazolványaikat, a hadigondozási igazolványt és a járulék kifizetése alkalmával a posta részéről visszahagyott postai utalványzselvényt. Nyomatékosan figyelmeztetjük hadirokkantjainkat, hogy rokkantjelvényt csak az erre jogosító igazolvány ellenében szabad viselni, miért is magára nézve igen kellemetlen következményeknek teheti ki magát az, aki azt engedély nélkül viseli. Elnökség.

Átképző tanfolyam a román és cseh okleveles óvónők számára. Budapestről jelentik: (MTI) A csehszlovák és román uralom alatt óvónői oklevelet szerzett óvónők részére az év augusztusában 4-től 31-ig a szabadsági állami kisdudóvó intézetben átképző tanfolyamot rendeznek. A részvételre legkésőbb július 25-éig lehet jelentkezni.

CSAK ENGEDÉLLEL KÖZLEKEDHETNEK A KIRÁNDULÓK A RÉV ÉS BARÁTKA KÖZÖTTI VASUTVONAL MENTÉN. Az Idegenforgalmi Hivatal felhívja a kirándulók figyelmét arra, hogy a Rév és Barátka közötti vasutvonal mentén csak azok közlekedhetnek, akik az m. kir. kolozsvári 109. Vasutvonalparancsnokégnak erre a célra kiadott engedélyvel rendelkeznek. A Zichy-barlangtól kiinduló két és piros újtjelzéseken minden engedély nélkül lehet közlekedni és ezek az útvonalak ugyanis magukban foglalják ennek a környéknek legszemb látnivalóit. A kirándulók tehát a kellemetlenségek elkerülése végett, saját érdekükben maradjanak a jelzett út ösvényein.

Erdélyi József Nagyvárad, Hlatky Endre-utca 10
 Telefon: 12-81 **Zománcedény,** alumínium edény, hűsítő, zsemlye- és mákdarálók, mertegék, jégsekrény, zománczott tűzhely, alpakka evőeszközök állandó raktára!
Szolid árak!

Amerikában nem tudnak semmit Rommel francia hajókkal történő el-látásáról. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik Hull külügyminiszter a keddi washingtoni sajtóértekezleten arra a kérdésre, hogy valóban szállítottak a francia hajók Rommel tábornoknak utánpótlást Egyiptomba, kijelentette, hogy erre vonatkozóan semmiféle értesítés nincs.

381 EZER TONNÁT VESZTETT ED-DIG A SVÉD HAJÓZÁS. Stockholmból jelentik (MTI). Az OFI jelentik: A háború kezdetétől ez év júliusának közepéig a svéd hajóvesztés 381.197 tonna.

Zsidó küldöttség a palesztinai brit főbiztos előtt. Antakhiából jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A palesztinai brit főbiztos zsidó küldöttséget fogadott, amellyel Palesztina védelmének kérdését tárgyalta meg. A főbiztos megígérte a zsidóknak, hogy követeléseiket és kívánságaikat a brit katonai hatóságok a lehetőségek szerint tekintetbe veszik.

3500 TERRORISTÁT LÖTTEK LE BOSZNIÁBAN. Az NST. zágrábi jelentése szerint a poglavnik főhadiszállásáról közlik, hogy a nyugatboszniai Pozsara környékét teljesen megtisztították a garázdálkodó terroristáktól. A tisztogatási akció során, amelyet horvát kötelek német vezetést mellett vittek végbe, 2700 terroristát löttek le és 8000 segítőjüket fogták el. A megtisztított vidéken nagymennyiségű fegyvert, lőszert és nagy élelmiszerraktárakat zsákmányoltak. A Transkontinent Press zágrábi jelentése szerint az Északboszniában június 10-én megkezdett tisztogató hadművelet július 18-án befejeződött, a terrorista csapatok teljes megsemmisítésével. Ezzel egyidőben olasz harci erők a Velebit hegység vidékén erőteljes tisztogatási akcióba kezdtek.

Egymillió tonna búzát vásárol Spanyolország Argentínától. Buenos Airesből jelentik: (MTI) Az OFI jelentik: Tájékoztató körök közlése szerint a spanyol és argentin gazdasági bizottság megállapodott abban, hogy Spanyolország Argentínától egymillió tonna búzát vásárol.

Korona Filmszínházban
 Szerdán utoljára: **PEPITA KABÁT**
 Csütörtöktől: **Nehéz apának lenni** Páger legbájosabb vígjátéka

Szemleutat tett a török köztársasági elnök az országban. Istanbulból jelentik: (MTI) Az OFI jelentik: Izmet Inönü török köztársasági elnök, aki hétfőn elutazott Ankarából, hogy szemleutat tegyen. Kedden Sivri-Hissarba érkezett. Az elnök érdeklődött a mezőgazdasági helyzet iránt és a parasztyok előtt tartott beszédében hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a mezőgazdasági termelést fokozzák és ezzel lehetővé tegyék az erős török hadsereg ellátását. Az elnök tovább folytatja útját Anatólia mezőgazdasági vidékén.

HADIGONDOZÁSI NAPOT TARTANAK VASÁRNAP. A Magyar Kurir jelentik: A katolikus püspöki kar tagjai közölték az egyházmegyékbe tartozó lelkészekkel, hogy a következő vasárnapon ugynevezett hadigondozási napot tartanak és ez alkalomról felhívják a lelképásztorok figyelmét, hogy ennek sikere érdekében minden lehetővé tegyék meg.

Fényes ünnepség keretében avatják fel Kaplony országzászlóját és Hósi emlékművét. Saját tudósítónk jelentik: Augusztus másodikán nagy ünnepség színhelye lesz a szatmármegyei Kaplony község. Ezen a napon avatják fel ugyanis a község Országzászlóját és Hósi emlékművét. Az ünnepélyes alkalomra Kaplonyba érkezik gróf Károlyi Gyula volt miniszterelnök és főherceg is. Az ünnepségre minden előkészület megtörtént.

ZSIDÓT EGYMAGÁBAN NEM LEHET ÉRTELMISÉGI MUNKAKÖRBE FOGLALKOZTATNI. A Magyar Távirati Iroda jelentik: A Hivatalos Lap közli a minisztériumnak az 1939. IV. t. c. 17. §. 2-ik bekezdése végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeletét, amely szerint a magánalkalmazás körében értelmi alkalmazottként zsidót egymagában nem, hanem csak abban az esetben lehet foglalkoztatni, ha a munkaadó legalább még egy nem zsidót is foglalkoztat értelmiségi munkakörben. Azon munkaadók számára, akik ennek a múltban nem feleltek meg, a rendelet büntetlenséget biztosít, feltéve, hogy a nem szabályos helyzetet a rendelet életbeléptetésétől számított 30 napon belül megszüntetik.

Női hadtestet állítottak fel az Egyesült Államokban. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a kongresszus elfogadta azt a javaslatot, amely szerint az Egyesült Államok hadseregének keretében női hadtestet állítanak fel.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK A NAGYOBB VÁLLALATOK LEVENTEKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSÁT. A MTI. jelentik: A honvédelmi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve megállapította a vállalatok ezévi levanteképzési hozzájárulását. Az ötvenet meghaladó, de az ezret el nem érő alkalmazottat foglalkoztató vállalatok és üzemek személyenként hét pengőt tartoznak befizetni szeptember elsejéig erre a célra.

JELENTKEZZENEK A KERTÉSZEK. Nagyvárad thj. város polgármestere ad. 8097-1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Felhívom mindazokat a kertészeket, akiknek 1 kat. holdnál azaz 1600 négyzetöglnél nagyobb kertgazdasága van, hogy hivatalomban városháza II. em. 23. sz. a. a törvényes következmények terhére mellett 3 napon belül jelentkezzenek. Nagyvárad, 1942. július 20. Dr. Varga László s. k., tanácsnok.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a „MAGYAR LAPOK”-ot.

Oszinte mozikritika**„Gazdátlan szív“
Bemutató a Belvárosi Mozgóban**

Egyike a legjobban rendezett, fordulatokban gazdag német filmeknek. Egy szerencsétlen szerelem következményeként a jobb sorsra érdemes főúri leány árvaságában is távollattja magát a kalandoktól, bár kényszerült helyzetében a legnagyobb nehézségekkel kell megküzdenie. Megdöbbentő az a fordulat, amikor végül az édesapának vélt férfiú iránt táplált olyan érzelmeket, amely minden fiatal szívben megnyilatkozik. A tiz fejezetből álló darab egy regényes élet eseményeit tárja fel és a főszereplők Ewald Balzer, Hilde Krahl ragyogóan játszanak. Külön dicséret illeti a zenekíséretet és a rendezést.

A felnőtteknek való tanulságos film teljes sikert aratott. P. GY.

Nagyvárad thj. város polgármestere.
2243/1942. eln. szám.

Pályázati hirdetmény

Nagyvárad thj. város járványkórházánál lemondás folytán megüresedő egy alorvosi állásra pályázatot hirdeték. Az állás javadalmazása: az állami rendszerű X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő fizetés és lakáspénz, szabályszerű térítvény ellenében egy butorozott szobaháló álló lakás, fűtés és világítás, valamint az önköltségi ár megtérítése ellenében I. osztályú ételmezés.

A meghirdetett állásra pályázókat felhívom, a Népegészségügy és az Országos Orvoskamarai Közlöny pályázati hirdetmény rovatának elején levő számmagyarázat 1—12. pontja szerinti okmányok eredetben, vagy hiteles csatolása mellett, kérvényüket a város főispánjához intézve, hozzám legkésőbb 1942. évi augusztus hó 15-én déli 12 óráig nyújtsák be, vagy postán küldjék el. A kérvényt 2 pengő, a helytelen mellékleteket pedig 30 filléres okmánybélyeggel kell ellátni.

Közzolgálatban álló pályázók a felorolt követelmények közül azokat, amelyek a törzskönyvi lapon (minősítési táblázaton) fel vannak tüntetve, az említett okmánnyal igazolhatják.

Az elkészve érkező, vagy hiányosan felorolt pályázati kérvényeket nem vezetem figyelembe.

A meghirdetett állást ideiglenes hatállyal Nagyvárad thj. város főispánja fogja betölteni.

Nagyvárad, 1942. július 14.

Dr. Gyapay László s. k.
h. polgármester.

**Megállapították a nagyobb
vállalatok leventeképzési
hozzájárulását**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve megállapította, a vállalatok ezévi leventeképzési hozzájárulását. Az ötvenet meghaladó, de ezret el nem érő alkalmazottat foglalkoztató vállalatok és üzemek személyenként hét pengőt tartoznak befizetni szeptember elsőjéig erre a célra.

**Olvassa és terjessze
a Magyar Lapok-at**

Uj kerékpárok részleteire is. Javítások olcsón **JAKAB** műszerésznél Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

**Sürgetik az iparügyi miniszternél
a munkáskamara felállítását**

Milyen szerepet töltené be a kamara a munkáskérdésekben?

A Magyar Tudósító jelenti: Számos megbeszélés eredményeként a Baross Gyáripari Csoport memorandummal fordult Varga József iparügyi miniszterhez és sürgeti a Munkakamara felállítását. A memorandum kifejti, hogy a munkásság helyzetének meg erősítéséhez feltétlenül szükséges olyan szervezet létesítése, amely a munkásság érdekeit a munkaadó érdekei veszélyeztetése nélkül a kormány bejegyzésével, törvényes formák között politikamentesen képviselheti. Ez az elismert szerv a férfi és női munkástársadalmat egyaránt magában foglalná, saját fenntartásához tagdíjakat szedne. A munkáské-

szám arányában a munkaadók is meg felelő évi összeggel járulnának hozzá a szervezet költségeihez. A Kamara mint véleményező szerv működne különböző munkás és szociális kérdésekben. Nyugdíj kiegészítést is biztosítanak, különböző jóléti szolgáltatásokat nyújtanak. Élelmiszerek, ruházati és egyéb közszükségleti cikkek olcsó beszerzésére eladási központot létesítené. Javaslatokat dolgozna ki a többtermelés biztosítására. Szakelőadásokat rendezne a szakképzettség továbbfejlesztésére, közegészségügyi és kulturális továbbképzést nyújtana. (Magy. Tud.)

Férfiruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

**Ujabb javaslat a cigány-
kérdés megoldására**

Székely József tisztiorvos a nevelőintézetek és a magyar-cigány összeházasodás tervét ajánlja

A cigánykérdés hosszú ideje erősen foglalkoztatja a közvéleményt, de elsősorban a közhatóságokat. Több javaslat merült már fel a probléma megoldására és most a belügyminiszterium hivatalos kiadásában megjelenő „Népegészségügy“ című folyóirat legújabb számában Székely József tisztiorvos foglalkozik a kérdéssel.

Olvasóink jól emlékeznek rá, hogy az Erdélyi Néplap már közölt egy érdekes cikket a cigánykérdésről. A cikket egy plébános írta és megállapításai általános feltűnést keltenek. A kérdés úgy látszik másokat is foglalkoztat és általánosan megoldásra vár. Székely József cikke más oldalról világítja meg a kérdést és szintén életrevaló tervezetet vet föl.

A cikk rámutat arra, hogy a kérdés egyike a legnehezebbeknek, amelyek hazánkban megoldásra várnak. Helyi megoldások nem vezetnének eredményre, ezért csak intézményes

megoldás vezetne célhoz. Hogy a cigányokat valahová kivándoroltassuk, ez csak álom lehet. Senki sem akadna, aki befogadná őket. Ezért törvény vagy rendelet útján kell biztosítani a cigánykérdés átfogó, mindenre kiterjedő rendezését.

Székely József tisztiorvos figyelemre méltó javaslatot is terjeszt elő. Elgondolása szerint a megoldás egyik sarkalatos pontja a nevelés legyen. A cigánygyerekeknek kell kezdeni az orvoslást. A cigánygyerekeket az állam vegye ki a nevelésre nem alkalmas szülők kezéből és helyezze el őket menhelyszerű intézményekbe. Fel kell állítani a cigánymenhelyeket, ahol tanítással és neveléssel megmenthetik a gyermekeket a jövő számára. Ahol munkaszerezetre, erkölcsre tanítják őket. A cigányleányok számára a menhelyekkel kapcsolatos háztartási szakiskolákat kell felállítani. Fontos volna a cigány-magyar összeházasodása.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Acz Tibor**, Széchenyi tér 6.

SPORT**NAC-Törökves együttműködés a jövőben**

Sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg a Törökves javaslata iránt, amely közös együttműködést javasol az elkövetkező időkre.

Tekintve a súlyos anyagi viszonyokat, amellyel a Törökves küzd, azt a javaslatot tette a Törökves vezetősége a NAC vezetőségének, hogy vegyenek részt a Törökves irányításában és belső vezetésében.

A NAC kedvezően fogadta a javaslatot és a két elnökség tárgyalásba lépett a kérdés megoldására.

Hisszük, hogy ez kedvezően fog befejeződni és a NAC mellett lesz

Nagyváradnak egy második kiváló csapata, amely méltóan fogja megállni a helyét az NB II-ben.

A tárgyalások végleges befejezése Jeney (NAC) elnök hazaérkezése után fog véget érni.

Nagyvárad sportközönsége örömmel üdvözli a két egyesület vezetőit s amennyiben az elképzelés valóra válik, úgy áhból az újrakezdő nagyvárad sport fogja hasznát látni.

Minden sportember kíváncsian várja a végleges eredményt, illetve a megkezdést

APRÓHIRDETÉSEK**Lakás**

Kiadó udvari butorozott szoba. Eladó: használt ablakok, szalon divány, 2 székel, begoniák, porcellán tálak, antik eukortartó Szaniszló-u 67. 751

Különléle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21-96. 664

3 sütes kemences cukrasz műhely átadó vagy kiadó. Érdeklődni: T. Elek, utca 17. földsz. 4. 756

37 katasztrális hold szántóföld egy darabban, nagyvárad szénapiactól 10 percre azonnal bérbeadó hosszabb időre, Váradszöllös, római katolikus plébánia. 743

Kölsön kapható, épületjavítási, mezőgazdasági beruházási celokra, Hírel, szövetkezetnél, Gróf Bethlen István-u. 6. szám. 745

Pótvizsgára V-ik gimnázista fiámhoz keresek tanárt, ki a számtanból előkészíti. Szaniszló-u. 13. ajtó 1. 749

Okleveles tanár vállalja 1-2 magán- és pótvizsgák előkészítését. Beöthy Ödön utca 42. 727

Tíz-tizenöt hold földet esetleg kis tanyát Váradhoz közel bérbe vennék. Címét a kiadóba kérek. 717

Figyelem! Kitűnő helyen gyönyörűen berendezett női konfekció üzlet áruval műhellyel, családi okok miatt eladó. Érdeklődők „18.000“ jellegre a kiadóba írjanak. 744

Sarok fűszerüzlet azonnal átadó. — Lakatos-utca 23. 747

Allást keres

Idősebb keresztény iparos raktárnok, gondnok vagy ehhez hasonló állást keres. Esetleg garanciával. Cím a kiadóban. 754

Gyermek mellé ajánlkozok fiatal leány gyakorlattal. Címét a kiadóba kérek. 755

Gyermek mellé ajánlkozom gyakorlattal. Címét a kiadóba kérek.

Allást nyec

Villanyszerelőt keres itteni iparvállalat. Ajánlatok „Onállóan dolgozó“ jellegre a kiadóba kéretnek. 752

Csőszerelőt keres itteni iparvállalat. Ajánlatok „Gyakorlott munkaerő“ jellegre a kiadóba kéretnek. 753

Kovács segédekét állandó munkára felvesz, Kopácsi Sztaroveszky-utca 10. 750

Elveszett

Elveszett Paks Sándor névre kiállított 3 darab kenyérjegy, 1 darab 35 dekás pótjegy és egy cukorjegy. Megtalálót nagyon kérem, tekintettel, hogy kisgyermekes családanya vesztette el, hozza a kiadóba. 748

Papp Sándor igazgató-tanító nevére ezölő 5 személyes kenyérjegye pótjeggyel, Attila-u. elején és Halásztalca között elveszett. Megtaláló adja át Halászu. 50 alatt nevezettnek. 746

Elveszett Szilágyi József névre kiállított 2 darab kenyérjegy. Megtaláló hozza Széchenyi püspök-u. 30. 742

**KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.**

Ad- és felelős szerkesztő: Dr. Paál Á. v. ad. c. elnöke kiadó. Dr. Scheffler Ferenc, a Szent László-nyomda R. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. köriforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.